

مدیریت حوزه علمیه استان قم
معاونت آموزش
امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات نیمسال دوم مدارس آموزشی

سال تحصیلی ۹۲-۹۱

شماره پرونده:		پایه:		شماره صندلی:		نام فائودگی:	
بلاغت	موضوع:	۳	تاریخ:	نمرا توره:	شماره صندلی:	نام:	
۸-۹:۳۰	ساعت:	۹۲/۳/۹	نتیجه:	ش . شناسنامه:		متولد:	
کد مصمم	به مروف	به عدد	بازبینی:	مدرسه محل تحصیل:		شهرستان:	
				متن و ممدوده:		جواهر البلاغه، از الباب التاسع فی الإجازة والإطناب والمسوات تا اول محسنات لفظه (ازص ۱۵۰ تاص ۲۸۸)	

لطفاً به همه سوالات تستی و فقط به ۷ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۵/ و تشریحی ۲/۵ نمره)

تستی:

- غرض از «اعتراض» در آیه شریفه ﴿وَإِنَّه لقسَم لو تعلمون عظیم﴾ چیست؟
 - دعاء
 - تهویل
 - زیادت تاکید
 - تنبيه
- مدار قرینه «الاستعارة التبعیة» فی قوله تعالی: ﴿فبشرهم بعذاب أليم﴾، ...
 - المفعول به
 - المجرور
 - الفاعل
 - الفاعل و المفعول
- در آیه شریفه ﴿هو الذی یتوقاکم باللیل و یعلم ما جرحتم بالنهار﴾، کدام یک از محسنات معنویه به کار رفته است؟
 - استخدام
 - استطراد
 - إدماج
 - توریه
- أقل التشبیهات مرتبة فی البلاغة ... فیه.
 - ما حذفت الأداة وحدها
 - ما حذف وجه الشبه وحده
 - ما ذُكرت أركانها جميعاً
 - ما ذُكر المشبه به وحده
- عبارت «هی أن یدکر الشئ بلفظ غیره لوقوعه فی صحبتة نحو قوله تعالی: ﴿نسوا الله فنسیهم﴾» تعریف چیست؟
 - مشاکله
 - مزواجه
 - مقابله
 - مراعات نظیر

تشریحی:

- نوع «تغلیب» در آیه شریفه ﴿لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا﴾ را مشخص کرده، توضیح دهید.

* من التشبيه ما كان وجه الشبه فيه هيئةً منتزعةً من متعدد، حسیاً كان أو غير حسی كقوله: «وما المرء إلا كاللهمال و ضوئه * یوافی تمام الشهر ثم یغیب»

- أ. تعریف فوق مربوط به کدام یک از انواع تشبیه می باشد؟ ب. تعریف را بر بیت مذکور تطبیق دهید.

- «تشبیه ضمنی» در بیت «من یهن یسهل الهوان علیه ما لجرح بمیت إیلام» را بیان نمایید.

۴. علاقه‌های «مجاز مرسل» در آیات شریفه زیر را بنویسید.

أ. ﴿إِنِّي أُرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا﴾:

ب. ﴿وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾:

ج. ﴿فَتَحْرِيرَ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةً﴾:

د. ﴿فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾:

هـ. ﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ﴾:

* تنقسم الاستعارة باعتبار المستعار له إلى: ۱. الاستعارة التحقیقیة: وهي ما كان المستعار له فيها محققاً سواء كان محققاً حساً كقولك: «رأيت بحراً يعطى» أو محققاً عقلاً كقوله تعالى: ﴿اهدنا الصراط المستقيم﴾. ۲. الاستعارة التخيلية وهي ما لم يكن المستعار له فيها محققاً؛ لاحتسباً ولا عقلاً نحو «وإذا المنية أنشبت أظفارها ألفت كل تميمة لاتنفع».

۵. «مستعار له» در هر یک از سه مثال موجود در متن چیست؟

* إذا شاعت الاستعارة التمثيلية وكثر استعمالها تكون مَثَلًا لَا يُغَيَّرُ مطلقاً.

۶. متن را توضیح داده، مقصود از قید «مطلقاً» را بیان کنید.

۷. «تعريض» (= یکی از اقسام کنایه) را با ذکر مثال توضیح دهید.

۸. «أسلوب حکیم» را تعریف کرده، آن را بر آیه شریفه ﴿يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ﴾ تطبیق دهید.